

Стратієнко В. О.

студент 3-го курсу Інституту прокуратури та слідства
Національного університету «Одеська юридична
академія»

ІНОЗЕМНИЙ АДВОКАТ В УКРАЇНІ

У Законі України «Про адвокатуру» від 1992 року не виокремлено положень про адвокатів іноземних країн. Проте вже у рамках прийнятого Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» розділ VIII передбачає здійснення адвокатської діяльності на території України адвокатом іноземної держави.

Активізація діяльності і нові завдання, які постають у зв'язку з цим перед адвокатурою, обговорювались Радою ІВА — Міжнародної асоціації адвокатів, у Відні 6 червня 1998р. У результаті були рекомендації стосовно загальних принципів діяльності іноземних адвокатів та її регулювання. Так, Рада ІВА визнала, що адвокатська практика в кожній країні під впливом правової системи, історичних факторів і рівня економічного розвитку може відрізнятися. Водночас є принципи, які загальні для діяльності всіх адвокатів і не суперечать розбіжностям між ними. Було зазначено, що іноземний адвокат може допускатися до практики, якщо він допущений до адвокатської практики у країні своєї юрисдикції, задовольняє мінімальні розумні вимоги до практики, має добру репутацію, дотримується кодексу етики і всіх інших правил, що застосовуються до адвокатів у країні іноземної юрисдикції. (Здійснення в Україні адвокатської діяльності адвокатом іноземної держави [Електронний ресурс]: - Режим доступу: <http://goo.gl/bgISRN> - Назва з екрану).

У рамках Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» для здійснення адвокатської діяльності на території України адвокат іноземної держави звертається до кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури за місцем проживання або перебування в Україні із заявою про включення його до Єдиного реєстру адвокатів України з пакетом документів, що підтверджують право такого адвоката на заняття адвокатською діяльністю в іноземній державі.

Кваліфікаційна палата кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури розглядає заяву та подані адвокатом іноземної держави документи протягом десяти днів з дня їх надходження і, за відсутності одного з передбачених частиною 2 статті 59 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» і наведених нижче підстав для відмови, приймає рішення про включення даного адвоката до Єдиного реєстру адвокатів України. Проте існує перелік підстав для відмови у включенні адвоката іноземної держави до Єдиного реєстру адвокатів України:

1) наявність рішення відповідної кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури про виключення такого адвоката з Єдиного реєстру адвокатів України — протягом двох років з дня прийняття такого рішення;

2) наявність рішення відповідної кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури про припинення права на заняття адвокатською діяльністю в якості адвоката України — протягом двох років з дня прийняття такого рішення;

3) неподання документів, передбачених частиною 2 статті 59 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», або їх невідповідність встановленим вимогам. (Підручник. — *Адвокатура / Д. П. Фіолевський. — 3-тє вид., випр. і доп. — К.: Алерта, 2014. — С.345*)

Підстава, передбачена в пункті 2 частини 4 статті 59 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», носить швидше формальний характер

і поширюється на дуже вузьке коло, в яке входять колишні українські адвокати які встигли протягом двох років від прийняття рішення про припинення права на їх заняття адвокатською діяльністю в якості адвоката України:

- 1) змінити громадянство України на громадянство іноземної держави;
- 2) стати адвокатом іноземної держави;
- 3) подати заяву про включення до Єдиного реєстру адвокатів України з належним пакетом документів.

Також слід окремо відзначити більш високий рівень захищеності адвоката іноземної держави в порівнянні з українським адвокатом, оскільки у разі вчинення іноземним адвокатом, включеним до Єдиного реєстру адвокатів України, дисциплінарного проступку, до нього можуть бути застосовані дисциплінарні стягнення винятково у вигляді попередження або виключення з Єдиного реєстру адвокатів України. Цей механізм додатково захищає адвоката іноземної держави від можливого незаконного тиску ззовні. При цьому адвокату іноземної держави варто пам'ятати, що в разі накладення на нього дисциплінарного стягнення кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури повідомляє відповідний орган державної влади в якому адвокат отримав статус адвоката або набув право на заняття адвокатською діяльністю. (Іноземний адвокат в Україні: деякі аспекти діяльності [Електронний ресурс]: - Режим доступу: <http://goo.gl/RL2aYx> — Назва с екрану)

Проте Закон не зобов'язує адвокатів іноземних держав складати кваліфікаційний іспит і не дає відповіді на запитання, яким чином і за якими критеріями оцінюватиметься кваліфікація такого адвоката. Як наслідок, порушення норм конкурентоздатності та сумніви щодо якості послуг, які надаватимуть адвокати іноземної держави. Згідно Положення про перелік документів та порядок включення адвоката іноземної держави до Єдиного реєстру адвокатів України представництво клієнтів в українських судах всіх рівнів адвокат іноземної держави має право здійснювати лише спільно з адвокатом України на підставі укладеної відповідної угоди, це дає змогу більш впевнитися в якості послуг іноземних адвокатів. Можна зазначити, що в Україні є всі умови для здійснення іноземними адвокатами практичної діяльності. Це відображено в Законі України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність».

Отже, враховуючи інтерес з боку представників закордонного бізнесу до інвестиційних вкладень і комерційних проектів на території України, адвокатам з іноземних держав потрібно якнайшвидше ознайомитися із Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» та пройти процедуру реєстрації в Єдиному реєстрі адвокатів України. Також при підготовці до здійснення адвокатської діяльності бажано звернутися по допомогу до когось із професійних адвокатів Національної асоціації адвокатів України і детально дослідити національне законодавство.